

Sociaal Domein
Beleid Sociaal Domein

De Raad

Huis van de stad, Generaal Spoorlaan 2
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

betreft Raadsinformatiebrief Regioplan Asielopvang

datum 10 oktober 2024
bijlage(n) Regioplan Asielopvang

1. Inleiding

Gemeenten hebben per 1 februari 2024 met de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet) een wettelijke taak in de opvang van asielzoekers. Het doel van deze wet is te komen tot voldoende opvangplekken en een evenwichtiger verdeling van asielzoekers over provincies en gemeenten. Iedere provincie werkt met een Provinciale Regietafel Migratie en Integratie (PRT) en in sommige provincies met veel regio's, waaronder de provincie Zuid-Holland, ook met Regionale Regietafels (RRT). Onder leiding van de Commissaris van de Koning (CdK) zitten de verantwoordelijke bestuurders en het COA hier aan tafel. De wet schrijft voor dat provincies en gemeenten aan deze regietafels afstemmen welke gemeenten opvang gaan leveren en met hoeveel plekken. Uiterlijk 1 november 2024 moeten de provincies daarover aan de minister van Asiel en Migratie rapporteren in een provinciaal plan. In deze raadsinformatiebrief wordt toegelicht hoe hieraan binnen de RRT Haaglanden gevolg is gegeven.

2. Kern informatie

Regionaal opvangplan

De provincie Zuid-Holland heeft aan de gemeenten in de vijf samenwerkingsregio's gevraagd een regionaal opvangplan in te dienen. Onze gemeente is aangesloten bij de Regionale Regietafel Haaglanden Asiel en Migratie (RRT Haaglanden) waar ook de gemeenten Den Haag, Wassenaar, Leidschendam-Voorburg, Westland, Pijnacker-Nootdorp, Delft, Zoetermeer en Midden-Delfland zijn vertegenwoordigd. Op verzoek van de provincie wordt in het regionaal opvangplan niet alleen de huidige opvangsituatie en opgave voor asielzoekers beschreven, maar ook die voor Oekraïense ontheemden. Tevens is er een toelichting per gemeente op de realisatie van de taakstelling voor het huisvesten van statushouders opgenomen.

In het regionaal opvangplan wordt ook beschreven welke eisen worden gesteld aan de maatschappelijke voorzieningen ten aanzien van onderwijs, de opvanglocaties, gezondheidszorg, veiligheid, inburgering, participatie en financiën. Het plan is samengesteld op basis van bijdragen van elke gemeente over de lokale situatie en de behoefte aan benodigde regionale voorzieningen. Ook worden in het plan knelpunten en randvoorwaarden genoemd die nodig zijn om opvangplekken te realiseren. Voor het realiseren van voorzieningen zien we diverse uitdagingen die opgepakt moeten worden maar buiten de verantwoordelijkheid van de gemeenten liggen. We verwachten bij deze uitdagingen dat het Rijk ons (ook financieel) in staat zal stellen hiermee aan de slag te gaan.

Proces

Het concept regionaal opvangplan is als samenwerkingsdocument regionaal vastgesteld op 21 juni binnen de RRT Haaglanden, waarin wethouders uit elke gemeente in de regio Haaglanden zitting hebben. Hierover bent u met de RIB 24 049 van 24 juni 2024 geïnformeerd. Lokale besluitvorming over aanvullende opvanglocaties sinds 21 juni is opgenomen in het regionaal opvangplan dat nu

voor ligt. Dat geldt dus ook voor het besluit dat de Rijswijkse gemeenteraad op 24 september 2024 heeft genomen. Op 27 september 2024 is de RRT Haaglanden na bestuurlijke afstemming akkoord gegaan met het definitieve opvangplan voor onze regio. Dit plan is inmiddels naar de Provincie Zuid-Holland gestuurd. Als bijlage bij deze RIB treft u het definitieve plan aan.

Resultaat

De gemeenten in de regio Haaglanden zetten zich actief in om aan de opgave uit de Spreidingswet en de inspanningsverplichting voor het opvangen van Oekraïense ontheemden invulling te geven. Daarbij gaat het zowel om het realiseren van opvangplekken als het creëren van voorzieningen. De gemeente Westland heeft voor de zomer aangegeven meer tijd nodig te hebben om tot een passend bestuurlijk standpunt te komen met betrekking tot de opvang van asielzoekers. Om die reden was in het concept regionaal opvangplan nog geen paragraaf van de gemeente Westland opgenomen. Inmiddels is de besluitvorming daarover afgerond en is de invulling van Westland ook in het plan opgenomen.

Voor de opvang van asielzoekers in de regio Haaglanden komen we met de negen gemeenten per 1 september 2024 tot een realisatie van 54% ten opzichte van de regionale opgave. Voor de periode 1 juli 2025 tot 1 februari 2026 (periode eerste cyclus van de Spreidingswet) is met zekerheid te zeggen dat de regio Haaglanden 59% realiseert. Als initiatieven op tijd doorgang vinden, locaties verlengd kunnen worden en COA en Rijk op koers blijven, realiseert de regio Haaglanden in bovengenoemde periode 77% van de opgave. Op de langere termijn, met voldoende tijd om locaties te bouwen, realiseert de regio Haaglanden 99% van de opgave.

Voor de opvang van Oekraïense ontheemden komen we op basis van de inspanningsverplichting die nu van toepassing is tot een regionale realisatie van 95% per 1 september 2024. Daarnaast worden 3.847 Oekraïense ontheemden opgevangen in particuliere opvang. Rijswijk draagt hieraan bij met 272 opvangplekken (142% van de inspanningsverplichting) en heeft 133 personen in particuliere opvang. De verwachting is dat de landelijke inspanningsverplichting wordt verhoogd van 97.000 plekken nu naar 110.000 - 120.000 plekken per 1 januari 2025. Daarmee wordt ook de regionale en lokale inspanningsverplichting hoger.

3. Gevolgen en/of vervolgtraject

Met dit opvangplan en de plannen van de andere vier regio's in de provincie Zuid-Holland zal de CdK op 1 november 2024 verslag doen aan het Rijk over de provinciale invulling van de Spreidingswet. Vanaf dat moment maakt de Provincie Zuid-Holland de opvangplekken van alle regio's in de provincie openbaar.

In het Regeerprogramma staat dat het nieuwe kabinet van plan is de Spreidingswet in te trekken. Op dit moment is nog niet bekend op welke termijn dat zal gebeuren. Met een op 25 september 2024 door de Tweede Kamer aangenomen motie is het kabinet verzocht de Spreidingswet tot het moment van intrekking naar de letter en geest uit te blijven voeren. Ook heeft de minister van Asiel en Migratie de verwachting uitgesproken dat de Spreidingswet nog een tot twee jaar blijft bestaan en dat ze doorgaat met de uitvoering van de wet zolang deze van kracht is.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin

Bijlage(n):
Definitief Regionaal Opvangplan Haaglanden